

[Bertel Dahlgaard.]

men dernæst bygger selve denne betragtning på en misforståelse, idet forudsætningen for hurtigt at skabe denne øgede produktion er, at staten ikke finansielt er anspændt stærkere med udgifter til uproduktive formål, end at der tilbage i samfundet bliver den tilstrækkelige kapitalkraft til at sikre en stor beskæftigelse med produktive mål.

Nu vil nogle måske være tilbøjelige til at sige: ja, men når finanserne sættes ind på oprustningen, så giver dette dog netop arbejde. Og det er selvfølgelig rigtigt. Men der er jo den afgørende forskel, at når de økonomiske midler sættes ind i militære investeringer, da betyder det samfundsøkonomisk set en destruering. Sættes de samme midler ind i produktiv virksomhed, da skabes der værdier, der avler nye værdier og nyt arbejde, det vil sige fremtidig velstand. For de almindelige erhvervsdrivende i landbrug, håndværk og handel betyder de militære investeringer tillige, at tilsvarende beløb unddrages den almindelige kreditgivning og derigennem øger kreditstramningen og øger erhvervslivets renteomkostninger.

Det må i det hele taget, synes jeg, være ubehageligt for udenrigsministeren at tænke tilbage på, at han for et år siden i Paris underskrev en proklamation om, at de vesteuropæiske landes produktion i de kommende 5 år kan sættes op med 25 pct., og så i år må erkende, at Danmarks produktion i stedet er gået tilbage. Jeg betegede i fjor denne ministerens proklamation som en vildledning.

Så siger man fra socialdemokratisk side: ja, men under Hedtofts regering havde man en lavere rente og stigende produktion. Men ved en sammenligning på rent sagligt grundlag bør man ikke her fortie, at i 1949 var udgifterne til oprustningen 600 mill. kr. mindre end nu, og at de råstofpriser, landet da betalte, var normale i forhold til vore eksportpriser.

Som jeg sagde allerede ved sidste års finanslovsbehandling: man har sat sig en større opgave, end det er muligt at løse. Man kan ikke både bære byrden ved forringelsen af vort bytteforhold med udlandet, anvende 1 100 mill. kr. årlig til oprustningen og så også opretholde den almindelige befolknings levestandard. Vil man opretholde befolkningens levestandard, så må man fore-

tage et sporskifte, man må begynde med at foretage den strækning af oprustningsudgifterne over et længere tidsrum, som gør, at statsbudgettet kan vise et betydeligt overskud, som atter gør det muligt at lempe den private kreditgivning.

Det er mig ikke muligt at forstå den genstridighed, hvormed regeringen og socialdemokratiet hager sig fast i, at intet for Danmarks vedkommende kan ændres i de tal, der aftales i Lissabon, når vi ser, at andre lande kan slække på deres oprustning blot ved at afgive en meddelelse derom. Vi må gøre det samme.

Samtidig med at der slækkes på kapitalanvendelsen til oprustningen, må selvfølgelig indførelsen af 18 måneders tjenestetiden udskydes — og jeg tvivler heller ikke om, at det vil ske.

Dette at indkalde de unge til 18 måneders tjeneste, når alle ved, at man mangler en trediedel af de befalingsmænd, der skal uddanne dem, er en sådan udfordring til den sunde fornuft, at det sikkert må opgives.

Det er denne åbne erkendelse af kendsgerningerne i forbindelse med vor deltagelse i Atlantpagten, man krymper sig ved at give tillende overfor befolkningen.

Det radikale venstre er nødt til at affinde sig med Atlantpagten som den kendsgerning, den er, og som vi med Danmarks underskrift er forpligtet overfor gennem en lang årrække, men indenfor denne pagts rammer bliver til gengæld de partier, der har ansvaret for Danmarks tiltræden af pagten, nødt til at afgrænse landets forpligtelser efter de muligheder og ressourcer, Danmark har, så landet ikke skal tvinges bort fra den levestandard, det har været vort folks stolthed at have skabt gennem slægtleds arbejde og dygtighed.

Man har i den politiske diskussion søgt at mistænkeliggøre det radikale venstre, når vi har fremsat sådanne synspunkter, tillagt os motiver, som vi ikke har, men denne taktik lader sig ikke længere anvende, efterhånden som den økonomiske og finansielle udvikling skrider frem.

Må jeg forresten i denne forbindelse sige, at jeg lagde mærke til, at det ærede medlem hr. H. C. Hansen med megen indignation i går omtalte en artikel om socialdemokratiets militærpolitik, der havde stået i et radikalt provinsblad, og som med lidt god, eller måske mindre god vilje kunne fortolkes som meget krænkende for social-